

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра менеджменту (№ 602)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова НМК № 3

Філіп Л.О. Філіпковська
(підпис) (ініціали та прізвище)

« 30 » серпня 2019 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА ОBOB'ЯЗKОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Вступ до фаху
(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»
(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 073 «Менеджмент»
(код і найменування спеціальності)

Освітня програма: «Менеджмент», «Логістика», «Управління проектами»
(найменування освітньої програми)

Форма навчання: денна

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Харків 2019 рік

Робоча програма Вступ до фаху
(назва дисципліни)

для студентів за спеціальністю 073 «Менеджмент»
освітніми програмами «Менеджмент», «Логістика», «Управління проектами»

«27» серпня 2019 р., – 11 с.

Розробник: Прончаков Ю.Л., к.т.н.
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання)

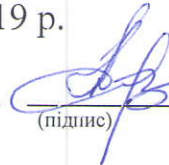

(підпис)

Робочу програму розглянуто на засіданні кафедри менеджменту
(назва кафедри)

Протокол № 1 від « 30 » серпня 2019 р.

Завідувач кафедри д.е.н., професор
(науковий ступінь і вчене звання)

(підпис)

А.В. Доронін
(ініціали та прізвище)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни (денна форма навчання)
Кількість кредитів – 6,5	Галузь знань <u>07 «Управління та адміністрування»</u> (шифр і найменування) Спеціальність <u>073 "Менеджмент"</u> (код і найменування) Освітня програма <u>«Менеджмент», «Логістика», «Управління проектами»</u> (найменування) Рівень вищої освіти: <u>перший (бакалаврський)</u>	Цикл професійної підготовки
Кількість модулів – 2		Навчальний рік
Кількість змістовних модулів – 2		2019/2020
Індивідуальне завдання РК "Роль менеджменту у функціонуванні сучасних підприємств "		Семестр
(назва)		1-й
Загальна кількість годин – 32/195		Лекції*
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 5,5		32 годин
		Практичні, семінарські*
		32 годин
		Лабораторні*
		___ годин
		Самостійна робота
		131 годин
		Вид контролю
		модульний контроль, залік

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: 64/131

* Аудиторне навантаження може бути зменшене або збільшене на одну годину залежно від розкладу занять.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчання з дисципліни «Вступ до фаху» є: ознайомлення студентів з особливостями майбутньої професії, її змістом та завданнями управлінської діяльності, роллю керівників різних рівнів в управлінні сучасними підприємствами, особливостями організації підготовки фахівців з менеджменту

Завданням дисципліни «Вступ до фаху» є: ознайомлення студентів з основними положеннями про організацію вищої освіти в Україні та її особливостями у ЗВО, надати стислу інформацію про Болонський процес;

- ознайомити студентів із загальними питаннями Державного стандарту вищої освіти в Україні та організаційно-методичним підґрунтям навчання у ЗВО;
- ознайомити з особливостями організації навчальної, науково-дослідницької, самостійної і виховної роботи у ЗВО, на відповідному факультеті, на випусковій кафедрі;
- охарактеризувати новітні інноваційні та комп'ютерні технології, методи активізації навчання під час проведення лекційних, семінарських занять, практикумів, поточного та підсумкового контролю знань, державної діагностики якості підготовки студентів;
- визначити місце та роль фахівця з менеджменту організацій і адміністрування;
- ознайомити студентів зі сферою їх майбутньої професійної діяльності, переліком основних типів підприємств;
- довести до відома студентів перелік посад, що може обіймати випускник даного професійного спрямування на підприємствах;
- надати студентам стислий огляд змісту освітньо-професійної програми фахівця відповідного професійного спрямування напряму «Менеджмент», а також ознайомити з кваліфікаційними вимогами та основними видами і змістом діяльності менеджера.

Результати навчання: згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- усвідомлення студентами майбутньої сфери діяльності;
- зміст вищої освіти та фахової підготовки, комплексу фундаментальних і професійних знань;
- особливості організації та зміст освітньо-професійної програми підготовки фахівців з менеджменту і адміністрування на різних освітньо-кваліфікаційних рівнях у З;
- сутність навчального плану щодо підготовки означених фахівців;
- організацію виховної роботи у ЗВО, спрямованої на формування національної свідомості та гідності громадянина України, підвищенню рівня загальної культури, створення умов для розвитку особливості;
- історію та традиції ЗВО;
- роль випускової кафедри в підготовці фахівців;
- професійні обов'язки менеджера;
- галузеву специфіку змісту підготовки менеджерів.

вміти:

- вміти визначати місце, зміст і термін навчальної, комплексної бакалаврської, комплексної з фаху та переддипломної практик;
- вміти визначати місце стажування у забезпеченні ґрунтовних практичних умінь і навичок у підготовці фахівця;
- застосовувати нові технології навчання під час проведення усіх видів навчальних занять у вищому навчальному закладі та в організації самостійної роботи;
- вміти користуватися бібліотекою ЗВО;
- вміти співпрацювати з профспілковою організацією ЗВО.

- мати уявлення:

- про основні положення про організацію вищої освіти в Україні та її особливості у ЗВО.

Міждисциплінарні зв'язки: менеджмент, самоменеджмент, інформаційні системи і технології в управлінні організацією.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Вища освіта в Україні у контексті Болонського процесу.

Організація навчального та виховного процесу у ЗВО. Студентське самоврядування.

Тема 1. Система вищої освіти в Україні та перспективи її розвитку

Входження до Єдиного європейського простору. Європейська кредитно-трансферна система (ECTS). Таблиця відповідності шкали оцінювання ECTS з національною системою оцінювання в Україні на ЗВО. Місце ЗВО у системі вищої освіти та системі підготовки кадрів вищими навчальними закладами для економіки України. Роль навчальної, науково-дослідної, самостійної та громадської діяльності студентів у формуванні фахівців з менеджменту організацій і адміністрування.

Тема 2. Організація навчальної роботи на випусковій кафедрі

Етапи розвитку вищого навчального закладу. Стисла характеристика етапів розвитку ЗВО та факультетів. Прапор і герб ЗВО. Роль ректорів, викладачів – відомих діячів науки та працівників освіти у розвитку та формуванні сучасного іміджу ЗВО. Ознайомлення з кафедрами ЗВО. Перелік профілюючих дисциплін окремих кафедр. Кадровий склад випускової кафедри.

Тема 3. Види і зміст навчальних занять

Роль і місце кожного виду занять у формуванні фахівця. Лекції, семінарські та практичні заняття як основні форми аудиторних занять. Основні види лекцій – установча, оглядова, проблемна, співбесіда та ін. Візуальне супроводження лекцій. Опорні конспекти лекцій. Порядок конспектування лекційного матеріалу та подальшого його засвоєння.

Тема 4. Суть і складові інформаційно-методичного забезпечення навчального процесу у ЗВО

Роль і місце інформаційно-методичного забезпечення навчального процесу у ЗВО. Інформаційні можливості сайту ЗВО. Навчальні структурні підрозділи. Асоціація випускників. Профспілка. Бібліотека вищого навчального закладу як центр інформаційного забезпечення студентів. Самостійна робота з книгою. Пошук літературних джерел та спеціальних матеріалів в Інтернеті.

Модульний контроль

Змістовний модуль 2. Роль менеджера у підвищенні соціально-економічної ефективності функціонування сучасних підприємств

Тема 5. Особливості менеджменту як управлінської діяльності

Менеджмент як управлінська діяльність. Зміст менеджменту. Види менеджменту. Підходи до управління з точки зору різноманітних шкіл управління. Школи менеджменту. Сучасні підходи щодо менеджменту.

Тема 6. Організація роботи з персоналом підприємства

Кількісний та якісний склад кадрової служби. Оцінка кадрової політики підприємства, підвищення кваліфікації працівників, атестація працівників, формування соціально-психологічного клімату, складання планів розвитку ділової кар'єри.

Тема 7. Функції, типові завдання та уміння, якими повинен володіти менеджер з метою забезпечення конкурентоспроможного розвитку підприємства.

Розробка стратегічних напрямів розвитку підприємства. Планування і прогнозування діяльності підприємства. Мотивація персоналу. Прийняття управлінських рішень. Організація антикризового управління. Управління якістю та конкурентоспроможністю

продукції. Формування іміджу підприємства. Методи оцінки особистісних властивостей менеджера. Самовдосконалення. Самоменеджмент.

Модульний контроль.

Модуль 2.

Індивідуальне завдання РК "Роль менеджменту у функціонуванні сучасних підприємств".

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістовного модуля і тем	Кількість годин				
	Усього	У тому числі			
		л	п	лаб.	с. р.
1	2	3	4	5	6
Модуль 1					
Змістовний модуль 1. Вища освіта в Україні у контексті Болонського процесу. Організація навчального та виховного процесу у ЗВО. Студентське самоврядування.					
Тема 1. Система вищої освіти в Україні та перспективи її розвитку	17	2	4	-	10
Тема 2. Організація навчальної роботи на випусковій кафедрі	15	4	5	-	10
Тема 3. Види і зміст навчальних занять	10	5	4	-	10
Тема 4. Суть і складові інформаційно-методичного забезпечення навчального процесу у ЗВО	25	5	5	-	10
Модульний контроль	2	2	-	-	-
Разом за змістовним модулем 1	69	18	18	-	40
Змістовний модуль 2. Роль менеджера у підвищенні соціально-економічної ефективності функціонування сучасних підприємств					
Тема 5. Особливості менеджменту як управлінської діяльності	25	4	5	-	12
Тема 6. Організація роботи з персоналом підприємства	25	4	5	-	16
Тема 7. Функції, типові завдання та уміння, якими повинен володіти менеджер з метою забезпечення конкурентоспроможного розвитку підприємства.	24	4	4	-	13
Модульний контроль	2	2	-	-	-
Разом за змістовним модулем 2	76	14	14	-	41
Усього годин	145	32	32		81
Модуль 2					
Індивідуальне завдання	50	-	-	-	50
Контрольний захід					
Усього годин	195	32	32	-	131

5. Теми семінарських занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
	Разом	

6. Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Місце ВНЗ у системі вищої освіти та системі підготовки кадрів вищими навчальними закладами для економіки України. Входження до Єдиного європейського простору. Європейська кредитно-трансферна система (ECTS).	4
2	Етапи розвитку ХАІ. Роль ректорів, викладачів – відомих діячів науки та працівників освіти у розвитку та формуванні сучасного іміджу ВНЗ. Кадровий склад випускової кафедри.	3
3	Роль і місце інформаційно-методичного забезпечення навчального процесу у ВНЗ.	3
4	Порядок конспектування лекційного матеріалу та подальшого його засвоєння.	2
5	Бібліотека вишого навчального закладу як центр інформаційного забезпечення студентів.	3
6	Менеджмент як управлінська діяльність. Зміст менеджменту.	3
7	Школи менеджменту. Сучасні підходи щодо менеджменту.	2
8	Оцінка кадрової політики підприємства, підвищення кваліфікації працівників, атестація працівників, формування соціально-психологічного клімату, складання планів розвитку ділової кар'єри.	3
9	Розробка стратегічних напрямів розвитку підприємства. Планування і прогнозування діяльності підприємства.	3
10	Мотивація персоналу.	3
11	Методи оцінки особистісних властивостей менеджера. Самовдосконалення. Самоменеджмент.	3
	Разом	32

7. Теми лабораторних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
	Разом	

8. Самостійна робота

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1 - Болонський процес як засіб інтеграції та демократизації вищої освіти країн Європи..	11
2	Тема 2. - Організація навчальної роботи на випусковій кафедрі	15
3	Тема 3. - Види і зміст навчальних занять	20
4	Тема 4 - Роль і місце інформаційно-методичного забезпечення навчального процесу у ВНЗ	20
5	Тема 5 - Місія підприємства, права та обов'язки підприємства.	20
6	Тема 6 - Оцінка кадрової політики підприємства, підвищення кваліфікації працівників, атестація працівників.	20
7	Тема 7 - Контроль виконання управлінських рішень. Вимоги до особистості менеджера.	25
	Разом	131

9. Індивідуальні завдання

Виконання РК «Роль менеджменту у функціонуванні сучасних підприємств»:

1. Викласти актуальність і практичну цінність менеджменту у функціонуванні сучасних підприємств.
2. Реферативне виклад двох теоретичних питань.
3. Приватне резюме студента. Вивчити і врахувати вимоги до змісту і форми особистого резюме.

10. Методи навчання

Словесні, наочні, практичні методи навчання

11. Методи контролю

Контроль і оцінювання якості набутих знань, умінь та практичних навичок студентів має системний характер, базується на принципі наскрізного контролю, який дозволяє забезпечити взаємозв'язок між усіма видами навчального процесу: лекції, практичні, самостійна та індивідуальна робота студента, поточний контроль, залік.

Оцінювання знань студентів здійснюється на основі результатів поточного контролю, письмового модульного контролю, підсумкового контролю у вигляді письмового заліку.

12. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують студенти

12.1. Розподіл балів, які отримують студенти (кількісні критерії оцінювання)

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Виконання і захист практичних робіт	2...4	4	8...16
Модульний контроль	15...25	1	15...25
Змістовний модуль 2			
Виконання і захист практичних робіт	2...4	4	8...16
Модульний контроль	15...25	1	15...25
Виконання і захист РК	14...18	1	14...18
Усього за семестр			60...100

Семестровий контроль (залік) проводиться у разі відмови студента від балів поточного тестування й за наявності допуску до іспиту. Під час складання семестрового заліку студент має можливість отримати максимум 100 балів.

Білет для заліку складається з двох теоретичних запитань. За повну правильну відповідь на теоретичні запитання студент отримує по 50 балів.

12.2. Якісні критерії оцінювання

Необхідний обсяг знань для одержання позитивної оцінки:

- принципи системи вищої освіти в Україні та перспективи її розвитку;
- принципи організації навчальної роботи на випусковій кафедрі;
- принципи інформаційно-методичного забезпечення навчального процесу у ЗВО;
- принципи менеджменту як управлінської діяльності;
- функції, типові завдання та уміння, якими повинен володіти менеджер з метою забезпечення конкурентоспроможного розвитку підприємства.

Необхідний обсяг вмінь для одержання позитивної оцінки:

- вміти визначати місце, зміст і термін вищої освіти в Україні;
- вміти визначати місце стажування у забезпеченні ґрунтовних практичних умінь і навичок у підготовці фахівця;
- застосовувати нові технології навчання під час проведення усіх видів навчальних занять у ЗВО та в організації самостійної роботи;
- вміти користуватися бібліотекою ЗВО;
- вміти співпрацювати з профспілковою організацією ЗВО.

12.3 Критерії оцінювання роботи студента протягом семестру

Задовільно (60-74). Мати мінімум знань та умінь. Відпрацювати та захистити всі практичні роботи та РК. Вміти самостійно давати характеристику менеджменту як управлінської діяльності.

Добре (75 - 89). Твердо знати мінімум знань, виконати усі завдання. Показати вміння виконувати та захищати всі практичні роботи в обумовлений викладачем строк з обґрунтуванням рішень та заходів, які запропоновано у роботах. Вміти проводити діагностику особистісних властивостей менеджера, самовдосконалення, самоменеджмента.

Відмінно (90 - 100). Здати всі контрольні точки з оцінкою «відмінно». Досконально знати всі теми та уміти застосовувати одержанні знання.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

13. Методичне забезпечення

14. Рекомендована література

Базова

1. Інформаційний пакет зі спеціальності(професійного спрямування).
2. Аблязов Р. А., Падурець Г. І., Чудаєва І. Б. Командний менеджмент: навч. посіб. / Р.А. Аблязов, Г.І. Падурець, І.Б. Чудаєва – К. : Видавничий дім «Професіонал», 2015. – 352 с.
3. Баєва О.В. Основи менеджменту: практикум: Навч. Посібник / Баєва О.В., Ковальська Н.І., Згалат-Лозинська Л.О. – К.: Центр учбової літератури, 2017. – 524 с.
4. Балабанова Л.В. Організація праці менеджера: навч. посіб. / Л.Г. Балабанова О.П. Сардак. – К.: Професіонал, 2013. – 407.
5. Богатырева Л.Д. Стрельчук Е.Н., Тардаскина Т.Н. Основы менеджмента: Учебное пособие. Одесса: ОНАС им А.С.Попова, 2012 – 114 с
6. Вища освіта України і Болонський процес:навч.посіб./ М.Ф.Степко, Я.Я.Болубаш, В.Д.Шинкарук.-К.:Освіта України,2014.
7. История менеджмента : учебное пособие / под ред. Э. М. Короткова. – Москва : ИНФРА-М, 2014. – 240 с.
8. Мескон М., Альберт М., Хедоури Ф. Основы менеджмента. /Пер. с англ. — Учебник.- М.: Дело ЛТД, 2010.- 701 с.
9. Мостенська Т.Л., Новак В.О., Луцький М. Г. Міненко М.А. Менеджмент: підручник. / Т.Л. Мостенська, В.О. Новак, М.Г. Луцький, М.А. Міненко – К.: Кондор-Видавництво, 2013. – 690 с..
10. Осовська Г.В., Осовський О.А. Менеджмент: Підручник. Видання 4-е, перероблене і доповнене. - К.: Кондор-Видавництво, 2015. - 563 с.

11. Федоренко В. Г. Менеджмент: підручник / Федоренко В. Г. – 3-тє вид., переробл. і доповн. – К.: Алерта, 2016. – 492 с.

Допоміжна

1. Виханський О.С. Менеджмент. Учебник. – 3-є изд. / О.С. Виханський, А.И. Наумов. – М.: Гардарики, 2017. – 528 с.
2. Білоус О.Г. Менеджмент: конкурентна здатність та ефективність. – К., 2012.
3. Стадник В.В., Йохна М.А. Менеджмент: Посібник. – К.: Академвидав, 2013. – 464 с.

15. Інформаційні ресурси

12. Закон України «Про освіту». - <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>.
13. Закон України «Про вищу освіту». - <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
14. Сайт факультета економіки та менеджменту. – <http://faculty6.khai.edu>.
15. Науково-технічна бібліотека ХАІ. - <http://library.khai.edu/http://www.gpntb.ru>.
16. Гриценко Т.Б. Етика ділового спілкування. – <http://textbooks.net.ua/content/category/42/58/48/ю>
17. Дахно І.І. Ділова кар'єра. – <http://westudents.com.ua/knigi/305-dlova-karra-dahno-.html>
18. Мальська М.П. Корпоративне управління. – http://pidruchniki.ws/15840720/menedzhment/korporativne_upravlinnya_-_malska_mp.